

ŠTVRTOCKÝ KURIÉR

Informačný občasník obce Spišský Štvrtok

číslo 1/2007

SLOVO NA ÚVOD

Vážení spoluobčania.

Komunikácia medzi ľuďmi je základný predpoklad budovania medziľudských vzťahov. Komunikácia medzi predstaviteľmi obce a jej obyvateľmi je základným predpokladom všestranného rozvoja každej obce.

Vydávanie obecných novín patrí medzi spôsoby, ako túto komunikáciu efektívne rozvíjať. Preto sme sa rozhodli obnoviť tradíciu vydávania obecných novín vo forme občasníka „Štvrtocký kuriér“, ktorého história sa začala písať v máji 1995, kedy vyšlo jeho prvé číslo. Štyrikrát ročne Vám budeme poskytovať informácie z verejného života obce, približovať prácu starostu, poslancov, obecného úradu, kultúrnych a športových zložiek obce, ale sprístupníme Vám aj rôzne spoločenské udalosti. Budeme veľmi radi, ak sa tvorby našich novín zúčastníte aj Vy, občania tejto obce. Ponúkame priestor aj pre Vaše informácie, názory a otázky a budeme radi, ak túto ponuku využijete.

R.T.

Z HISTÓRIE OBCE

V časoch dávnych sa o nej hovorilo ako o pevnosti. Neskôr ako o malom mestečku na Myšej Hôrke. V stredoveku ako trhové stredisko, mesto i dedina. Listina z roku 1263 je prvým písomným dokladom o existencii obce **Spišský Štvrtok**.

Svojou polohou dominuje na križovatke hlavných ciest v strede Spiša. Obec je známa na celom okolí vďaka svojim dejinám a historickým pamiatkam. Dávna história obce je zachytená v množstve historických listín a spomína sa v rôznych písomných dokumentoch i kronikách, s ktorými sa môže zoznámiť každý, kto chce nahliadnuť do histórie obce.

Okrem evidovaných najznámejších pamiatok v obci ako sú archeologická pamiatka – Myšia Hôrka, katolícky kostol sv. Ladislava, kaplnka Zápoľských a budova kláštora minoritov je v obci ešte niekoľko zaujímavostí. Najcennejšou pamiatkou je farský kostol z 13. storočia a k nemu pribudovaná už spomínaná pohrebná kaplnka Zápoľských z roku 1473. Tá v Spišskom Štvrtku je jednou z najskvostnejších gotických stavieb na Slovensku. Má európsku úroveň, preto sa už po desaťročia stáva miestom obdivovateľov umenia a návštevníkov od nás i zo zahraničia. Tieto historické pamiatky hovoria o ľuďoch, ktorí sa tu narodili, žili a zanechali po sebe to, čo my dnes obdivujeme. Je to dávna história zaujímavá pre generáciu mladých i skôr narodených.

Osobitnou kapitolou z histórie obce je obdobie ešte žijúcich súčasníkov, z ktorých každý bol priamym účastníkom premeny a rozvoja obce. Išlo o premeny nielen politické, ale aj hospodárske, kultúrne, spoločenské, na poli športu a v myslení ľudí.

Povojnové desaťročia. Polstoročné budovania, čas prestavby a rozmachu, nová etapa histórie obce, o ľuďoch, ktorí v nej žili a dodnes žijú. Obec sa rozrástla, zmenilo sa jej okolie a vďaka ľuďom dostala podobu, akú má dnes. Napriek ťažkostiam, problémom, zlej ekonomickej situácii život v obci napreduje.

História je človek a dielo, ktoré vykonal.

Verejný život obce

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

OZ na svojom 4. riadnom zasadnutí

25. júna 2007 **schválilo:**

- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na obdobie od 1.7.2007 do 31.12.2007,
- členský príspevok združeniu SEZO-Spiš (separovaný zber), vo výške 3,-SK za obyvateľa,
- nákup a rekonštrukciu ozvučenia v kultúrnom dome a dome smútku do výšky 30.000,-SK,
- vyčlenenie finančných prostriedkov pre Obecný hasičský zbor vo výške 26.000,-SK, na opravu požiarnej techniky,
- vyčlenenie vlastných finančných prostriedkov na rekonštrukciu hasičskej stanice z prostriedkov EÚ, podľa vypísanej schémy,
- nákup cestných obrubníkov v hodnote 130,-SK/ks bez DPH,
- predaj pozemku pre p. Štefana Novotného a manž. vo výmere 72m² v cene 20,-SK/m²
- poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 40.000,-SK, ako spoluúčasť zriaďovateľa na projekt „Otvorená škola 2007“,
- zrušenie uznesenia č. 6/2005 zo dňa 31.1.2005,
- vytvorenie CD prezentácie o našej obci (podpora cestovného ruchu) v hodnote 16.065,-SK

OZ na svojom 5. riadnom zasadnutí

13. augusta 2007 **schválilo:**

- zmluvu o nájme a prevádzkovaní verejného vodovodu s Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou, a.s., Poprad,
- zmluvu o prevádzkovaní infraštrukturálneho majetku obce (kanalizácia, ČOV) s Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou, a.s., Poprad, na dobu určitú – 2 roky,
- výstavbu verejného osvetlenia na Majerickej ulici do výšky 50.000,-SK,
- spolufinancovanie vo výške 10% oprávnených nákladov na spracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie Zdravotného

- strediska v Spišskom Štvrtku v priestoroch bývalej pekárne.

OZ na svojom mimoriadnom zasadnutí

3. septembra 2007 **schválilo:**

- použitie finančných prostriedkov vo výške 600.000,- Sk na uloženie obrubníkov a príľabových tvárnic na uliciach Záhradnej, časť Zelenej a Mlynskej,
- použitie finančných prostriedkov vo výške 50.000,- Sk na uloženie obrubníkov na Cintorínskej ulici,
- použitie finančných prostriedkov vo výške 30.000,- Sk na vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na prípravu individuálneho projektu na rekonštrukciu budovy a zriadenie zdravotného strediska s bezbariérovým prístupom v priestoroch bývalej pekárne,
- použitie finančných prostriedkov vo výške 50.000,- Sk na rozšírenie miestneho rozhlasu na ul. Majerickej, Ku Kremni a Sadovej,
- súhlasí s zmenou použitého materiálu riešenia vchodu Kultúrneho domu a zmenou cenovej ponuky o + 32.376,-Sk.

OZ na svojom 6. riadnom zasadnutí

1. október 2007 **schválilo:**

- použitie finančných prostriedkov do výšky 50.000,- Sk na opravu kanalizačných šacht v obci a opravu chodníka na ul. Osloboditeľov,
- mimoriadny členský príspevok vo výške 6.600,-Sk pre SEZO-Spiš,
- predaj pozemku podľa žiadosti p. Jozefa Kroščena za 100,-Sk/m²,
- predložený návrh na zmenu rozpočtu,
- v súlade s §41 Štatútu obce Spišský Štvrtok odmenu vo výške 5000,-Sk pre Barboru Kežmarskú za reprezentáciu Slovenska a obce Spišský Štvrtok na majstrovstvách sveta v hokejbale žien, kde reprezentácia Slovenska získala striebornú medailu.

Barborke k úspechu srdečne blahoželáme!

ROZLÚČKA S DUCHOVNÝM PREDSTAVENÝM

Dňa 19. augusta 2007 na slávnostnej odpustovej svätej omši, v kostole s. Ladislava sme sa rozlúčili s pátrom Adamom, ktorý v našej obci pôsobil viac ako 10 rokov.

Slová rozlúčky a poďakovania za jeho pastorácie predniesol starosta obce Štefan Bajtoš. Ku krásnej rozlúčke prispeli svojim programom aj členky Klubu žien pri Matici Slovenskej.

M.V.

Kamkoľvek ideš, nes si šťastie so sebou. (Sri Chinmoy)

Kultúra a šport v obci

Z ČINNOSTI MIESTNEHO ODBORU MĽATICE SLOVENSKEJ V SPIŠSKOM ŠTVRTKU (MOMIS).

Ľudová kultúra okrem toho, že je predmetom obdivu, je aj objektom vedy, ktorá sa nazýva národopis. Formovala sa postupne a korene jej zrodu siahajú do počiatkov 19. storočia, keď sa v časti inteligencie začalo prebudzovať národné povedomie. Táto veda sa časom spresňovala a špecializovala, až sa rozčlenila na etnografiu a folkloristiku.

ETNOGRAFIA sa zaoberá materiálnou a duchovnou ľudovou kultúrou a skúma napr. obydlia, kroje, predmety. Povery a zvyky. FOLKLORISTIKA sa zaoberá umeleckou ľudovou kultúrou, to znamená výskumom piesní, tancov, detských hier, divadla a slovesného umenia. Aj náš MOMS sa zaoberá šírením etnografie aj folkloristiky v našej obci. Zbiera piesne, tance, zvyky, povere, predmety, kroje, detské hry, slovesné umenie a predstavuje to príležitostne na podujatiach počas celého roka.

V roku 2006/2007 sme predstavili širokej verejnosti to najzaujímavejšie a najdôležitejšie z dedičstva našich predkov – fašiangy, vítanie jari a pálenie Moreny spojené s výstavkou „Pred dverami Veľkej noci“, kde si mohli deti, ale aj dospelí vyrobiť veľkonočné kraslice. Každoročne v 2. májovú nedeľu, spolu so ZŠ, MŠ a skupinou Rytierikov ďakujeme našim mamičkám, babičkám, tetám za ich lásku a starostlivosť pri príležitosti DŇA MATIEK. Naša detská folklórna skupina ŠTVRTOČANČEK sa už 7-krát zúčastnila na prehliadke detských folklórnych skupín „Smížanský viganček“ v Smížanoch. 2. júla 2007 sa naše mladé matičiarky zúčastnili Medzinárodného festivalu mládeže v tatranskej Lomnici. Šíreniu ľudovej slovesnosti sa venuje aj celoslovenská súťaž „Šaliarsky Maľko“, kde sa aj naše deti učia a recitujú ľudové povesti. Je tu jeseň a s ňou „stridzie dni“, Katarína, Ondrej, Barbora, Mikuláš, Lucia, Tomáš a Vianoce. Tieto zvykoslovia šírimo vystúpením, alebo pomocou nástenky na školskej chodbe, kde si môžu deti pozrieť, čo sa v daný deň v minulosti dialo.

Naša organizácia má do dnešného dňa 90 členov. Tvoria ju deti a mládež folklórnej skupiny ŠTVRTOČANČEK a dospelí folklórnej skupiny ŠTVRTOČAN. Dňa 11. 5. 2007 sa naša organizácia rozšírila o Klub mladých žien, ktoré sa s veľkým elánom pustili do práce - zorganizovali posekanie pre staré mamy pri príležitosti Dňa matiek, kde spríjemnili atmosféru svojim vystúpením mladí matičiari a Rytierikovia. V rámci kultúrnej výmeny zorganizovali podujatie, ktoré sa konalo v Poľskej Krzemienici – rodisku pátra Adama a predstavili sa folklórnym pásmom DOŽINKY. S týmto pásmom sa reprezentovali aj na odpustovej slávnosti v Bukovinke.

„Piesňou o domovine“ sme sa všetci rozlúčili s pátrom Adamom, ktorý odišiel na nové pôsobisko. Nastávajúce sychravé jesenné dni Vám chceme spríjemniť aj Katarínskou zábavou, na ktorú Vás srdečne pozývame.

Valika Lesičková, predseda MOMS

NÁBOŽENSKÝ KLUB DETÍ A MLÁDEŽE „RYTIERIKOVIA“

Klub detí a mládeže vznikol v roku 1994 pri založení Hnutia MI, zásluhou pátrov minoritov pôsobiacich od tohto roku v našej obci. Teda je tomu 13 rokov, čo klub funguje. Počas týchto rokov sa tu vystriedalo mnoho detí. V súčasnosti má 30 stálych členov, ktorí pod heslom „*Robme radosť iným*“ ochotne pracujú. Rytierikovia sú rozdelení podľa záujmov. Svoj talent rozvíjajú v skupine dramaticko – tanečnej alebo šikovných rúk. Za toto obdobie členovia svojimi programami, kultúrnymi vystúpeniami v obci, ale aj mimo nej, dosiahli mnohé úspechy a ocenenia.

Mária Vernarská, vedúca klubu

Oznamy

Otváracie hodiny knižnice:

Pondelok 13,00 – 17,30

Streda 13,00 – 17,30

Piatok 13,00 – 17,30

Stránkové hodiny obecného úradu

Pondelok 7,30 – 15,30

Streda 7,30 – 17,00

Piatok 7,30 – 13,30

Kto chce hýbať svetom, musí pohnúť najskôr sám sebou. (Sokrates)

Spoločenská rubrika jún – september 2007

STALO SA V OBCI

JÚN

1975 – postavená prvá bytovka pre členov JRD

JÚL

1976 – slávnostné otvorenie kina „Družstevník“

1977 – vystúpenie členov SND v kinosále KD

1983 – vysviacka novopostavenej fary

AUGUST

1951 – založenie JRD v obci

1955 – výstavba obecného vodovodu

1953 – otvorenie materskej školy

SEPTEMBER

1950 – odvlčenie kňazov z kláštora

1961 – začiatok školského roka v novopostavenej škole

1964 – vybudovaný park v obci

PRIPRAVUJEME:

23.11.2007 – večerné divadelné predstavenie s herečkou Milkou Zimkovou v divadelnej hre „Katarína Veľká“

24.11.2007 – Katarínska veselica, tanečná zábava spojená s kultúrnym programom organizovaná klubom žien pri MOMS

6.12.2007 – Deň svätého Mikuláša, kultúrny program spojený s nádielkou od Mikuláša pre deti našej obce

SEPAROVANÝ ZBER:

18.10.2007 – zber plastov a kovov

08.11.2007 – zber skla

29.11.2007 – zber papiera

20.12.2007 – zber plastov a kovov

NARODILI SA:

Robin Hovančík
Vanesa Kacvinská
Alžbeta Kroščenová
Filip Mirga
Aneta Mirgová
Alex Podkrivacký
Veronika Polláková
Filip Tulej

JUBILEUM OSLÁVILI:

Rudolf Ščuka	60
Veronika Mirgová	60
Mária Holujová	60
Anna Ščuková	60
Anna Knižková	60
Ján Bajtoš	65
Emília Stašová	65
František Toporcer	65
Emil Staš	70
Justína Orolínová	75
Ján Mirga	75
Terézia Javorská	75
Michal Dunčo	75
Anna Vojtášová	80
Anna Michlíková	80
Michal Vitko	81
Ján Liška	81
Helena Kacvinská	81
Anna Marčišovská	83
Mária Garčarová	83
Ján Javorský	84
Mária Bajtošová	84
Mária Mirgová	94

Všetkým
jubilantom
k vzácnym
životným
jubileám

srdečne blahoželáme!

UZAVRELI MANŽELSTVO:

Ing. Ľubomír Urcikán
a Mgr. Ľubomíra Kukurová
Michal Gaduš
a Monika Rákociová
Jozef Gábor a Martina Mirgová
Dušan Mirga
a Kristína Kroščenová
Ing. Jozef Polák
a Mgr. Emília Toporcerová

Srdečne blahoželáme!

OPUSTILI NÁS:

Mária Grešová	1933
Jozef Kukura	1943
Anna Javorská	1924

SPOMIENKY:

Narodil sa 8. augusta 1930 v našej obci. Pochádzal z rodiny roľníka. Už ako dieťa prejavoval svoju nadanosť a učelivosť. Študoval na Gymnáziu v Levoči a neskôr si doplnil štúdiá v Spišskej Novej Vsi. Pôsobil v okolitých dedinách a mestách ako učiteľ, taktiež vykonával funkciu riaditeľa základných škôl. V roku 1956 sa oženil. S manželkou Katarínou vychoval tri deti. Od toho času žil v Levoči. Na svoju rodnú obec však nikdy nezabudol. Literárnou tvorbou sa pričínal o zviditeľnenie našej obce, ale aj ľudí žijúcich v nej. Bol stálym pisateľom zaujímavých príspevkov a článkov, ktoré boli uverejňované aj v obecnom časopise – *Štvrtocký Kuriér*. Pokladal si za morálnu povinnosť dať obci výnimočný dar a zanechať vo svojom rodisku trvalú pamiatku. Stalo sa to v roku 1998 pri oslavách 75. výročia prvej písomnej zmienky o obci, kedy napísal 112 stránkovú publikáciu „*Spišský Štvrtek – doby dávne i nedávne*.“ O dva roky neskôr napísal publikáciu týkajúcu sa novodobých dejín obce s názvom „*50 rokov Domova sociálnych služieb v Spišskom Štrtku*.“ V roku 2006 vyšla jeho tretia publikácia s názvom „*Bojovníci proti požiarom*.“ V tom istom čase začal písať ďalšiu publikáciu pod názvom „*Spiškoštvrtocké zvyky*.“ Žiaľ vydania tejto publikácie sme sa nedočkali. 2. júna 2007 náš vzácný rodák pán *Mgr. Štefan Dunčo* nás náhle navždy opustil. Nie je už medzi nami, ale dielo, ktoré pre Štvrtočanov urobil, navždy zostane. Jemu patrí naša vďačnosť a tichá spomienka.

Vydáva: Obecný úrad Spišský Štvrtek. Vychádza ako občasník. Kontakty: Obecný úrad, Tatranská 4, Spišský Štvrtek, spisskystvrtek@stonline.sk., www.spissky.stvrtek.szm.sk. Zodpovedný redaktor: Eva Bajtošová, tel.: 053/4598532, e-mail: kontrola-spstvrtek@mail.t-com.sk. Príspevky nie sú honorované, rukopisy nevraciamy, texty nie sú kontrolované. Tlač: Polypress, spol. s r.o. Levoča, Mäsiarska 28, 054 01 Levoča